

SUMARI: Text: De tot arreu.—Moscas d'ase.—A una noya com moltes, (poesia) per Xiribiribich.—La primera comunió, per Manxiula.—A Joan Prat Vila. Sonet, per Joseph Vila.—Cartes de fora, per Un Barretinayre Voltreganés y Un Tarrassench.—Epígrames, per Pilaquenomveus.—A la vora del foix.—Trenca-closcas.—Correspondència.

¡POBRA ESPANYA!

Probi aquesta medecina servida per la Fé y potser s' adobará.

Sr. Governador, Sr. Alcalde, Sr. Capità General, Sr. Bisbe: LA BARRETINA los fa á saber que, ab motiu dels *Cinematógrafos*, s' exhibexen verdaderes putinerías com may ningú en cap espectacle s' havia permés, ni en temps revolucionari.

S' está corrompent, á les vostres y nostres barbes, á tot lo jovent del modo més indigne: basta veurer los títols de les obres que s' exposen, pera enrajolar la cara de qualsevol polisson.

Si vostés se desvetllen pera perseguir lo que destruix y honren lo que enalteix ¿cómo es que permeten aquesta propaganda pornográfica, única que inmediatament corromp y destruix tot lo noble y digne?

DE TOT ARREU

Al crit de «Visca el noble poble català» s' despedí l' insigne Polavieva! Y es que ab lo conxement que té dels homes y de les coses, l' ilustre general comprené que al poble català debia lo recibiment que se li feya y que no pogueren deslluir bastardes passions inspirades pel govern de Madrid y desgraciadament secundades pels seus secuaces; per aquells que tenen ó esperen tenir un puesto á la menjadora canovista La manifestació de totes maneres resultá espléndida y fou digne preludi de la de Saragoça y de la que li hauria fet lo poble de Madrid si'l general, obedient com sempre á les indicacions dels seus superiors, no s' hagués sustret á les jorunes triomfals que se li preparaven.

Rebin la nostra enhorabona los dignes iniciadors de la idea portada feliçment á cap á Barcelona, y quin mérit principal correspon á nostre venerable Prelat, ja que á la seva actitud recta y decidida deu nostra ciutat que les seves aspiracions no fossin ofegades pels mercenaris de certes microscòpiques personalitats.

Migrada figura la dels nostres pretinguts grans homes!

Lo diumenge passat cumpliren ab lo precepte Pascual los noys de la presó. Lo Patronat els preparà, com teniam dit, ab lo cuidado que requereix aquest acte, arrivant fins al sacrifici de turbar los seus socis durant tota la nit en lo seu mateix dormitori per si algún servei se 'ls hagués ocorregut.

Lo senyor Arcalde doná una mostra de la seva pietat acompañant á la Santa Taula á n' els pobrets reclusos, que foren obsequiats després ab un bon esmorsar.

Lo Centre d' obrers de St. Pere Claver que dirigexen los joves congregants de la Inmaculada Concepció y St. Lluis Gonzaga, tingué sa festa anyal en lo saló d' actes del Colegi del Sagrat Cor de Jesús. Les families dels socis alternant ab les dels protectors y les dels congregants eran un testimoni patent de lo que es la germania cristiana, inspirant al Rvnt. P. Rector del Colegi, sentides frasses d' encoratjament per tots.

La sessió fou molt divertida y l' programa variat. Hi hagué música, declamació de poesies; experiments físichs y l' coro del Centre obsequià á la nombrosa concurrencia ab l' execució de dos pessas del seu repertori.

Conexem el fet d' un anticuari que resideix en lo Centre de nostra ciutat que per tots els medis que la cobdicia li dona á entendrer, ja corrompent criats de casas antigas, ja posant á vil preu objectes quin valor desconexen los seus propietaris, procura arramblar ab tot lo que li fa sed.

Fins s' ha dirigit á Rvnts. Párrocos oferintlos hi comprar ó sustituir per altres, ornamentals sagrats, cuadros, imatges, etc. Doném la veu d' alerta perque s' tracti aquest auell com se mereix y no s' dexi enganyar ningú.

Lo Cardenal Jacobini está al frente d' una Comissió que s' ha organiat á Roma, per promoure un gran acte de fé y amor á Jesucrist Redemptor de l' humanitat, al començar el sige vinent. S' està treballant ja per fundar en tots los països comissions encarregades de entendrers ab lo Comité Central per portar lo plan á la pràctica.

La prempsa francesa s' ocupa de la següent declaració del protestant Mr. Grosclaude: «Les missions protestants son los majors enemichs de la influencia francesa en les colonies.»

Tant cert es que nacions protestants com Alemanya, Inglaterra y Holanda, no posen obstacles en llurs colonies á la predicació y ensenyança del Catolicisme.

El proxim Congrés Eucaristich internacional tindrà lloc en Paray-le-Monial el dia 20 del mes de Septembre d' enguany.

Pobre Roca y Roca, passat ja de moda, dedicat als últims de la seva vida á ser un recort històrich vident de la colla dels descreguts y dels menja capellans de per allá 'ls temps de la gloriosa!

S' empenyá á axecar bandera al Ateneu contra'l Catalanisme y la gent no seguí, sobretot no seguí la gent jove.

En Roca y Roca ab la mirada fosca, ab lo cap despentinat, ab los brassos alts, ab tó de revolucionari, en aquell castellá que Deu li ha dat arengava descompassat y l' jovent reya y lo feu callar y ni volgué escoltarlo.

Ell, l' home que mes ha trevallat pera desnaturalizar lo carácter català, s' presentava per primera vegada consequent, de brasset ab los masons, ab los conservadors, ajudat dels castilas, predicant contra 'ls catalans, parlant contra 'ls que parlan català: *vuestro idioma*, deya enfosquint les vocals á la catalana

Després de passarre dias y días escrivint, després de muntar tota una oficina ab empleats trets de les oficines públiques y tot, perdé.

¿Pero no dirian perque perdé? L' ajudaven la colla dels diputats cuneros, tenia l' aussili de la taifa dels empleats, l' apoyaven los forasters, vingueren á votar contra'l Catalanisme tots los naturals enemichs de Deu; se reuniren en lo Saló de Catedres del Ateneu mes gent que en cap votació.. donchs perdé .. per sorpresa, perque s' havian anunciat als primers de Maig les eleccions; perdé per falta de temps y axó ho califica de trampa electoral!!

Pobre home! Ell, l' ex-regidor, elegit en lo colegi n.º 76, districte de la Concepció, parla de tupinades

**

Volen una escena d' axó de les tupinades?

Donchs es lo dia avans de les eleccions, en una certa casa d' un candidat en l' any de gracia de... no ho vulgui saber.

—En qué quedém; hi ha arreglo ó no hi ha arreglo?

—Ja veurá, es precís que s' encasilli en lloc del Sr. S. lo Sr. P.

—Be, pero lo Sr. S. es conservador. Ab aquella condició hi ha arreglo que si no...

—¿Qué, si no?

—Que sinó no n' hi ha.

—Donchs bueno ..

Y s' encasilla lo Sr. P. y s' desencasilla lo Sr. S. Axó es històrich.

Donchs l' endemá comensava la comèdia. Era en lo Colegi n.º ... (vaja no ho posém) del districte de idem.

La taula dels interventors, la urna, la reglera de senyors serios, tot á son lloc.

Entra un dels de la roda.

Un interventor, persona decent, s' axeca enfadat: —¿Per qui m' han pres á mi? ¿Qué s' han pensat?

—Pero Sr. Agustí, pero Sr. Agustí: ¿Qué no li ha dit res lo Sr. Candidat? (lo nom del candidat se callà) Jo tinc ordre de deixar votar per vostés á qui vulguin

Lo interventor decent s' enfada, lo president s' amohna y envia a cercar al... al candidat, que intenta arreglarlo tot

Jo no sé si l' arreglo s' va fer; lo que sé de cert que l' candidat sortí regidor.

**

Donchs, com deyam, diu *La Esquella* que les eleccions del Ateneu s' feren ab trampa...

**

Aquell senyor *melifluo*, que la Publicitat casi adora, parlá á Cádiz y digué unes coses ¡Vàlgans Deul Per mostra: que Espanya es infalible, impecable, inmortal, ceñida por la luz increada... y altres desatinos que no sé si son heretjies ó tonteries. Axó sí, fou aplaudit freneticament, tantes voltes y tant repetides, que tingué de suspender lo discurs para dejar desahogo al entusiasmo.

Quan anavam á la Universitat, voltava per allí un infelís (y per cert deya qu' havia estudiad ab en Castellar) que 'ns divertia ab discursos declamatoris que sempre acabava ab gran ènfasis, demanant *los fueros del radio UNIVERSARIO*. ¡Pobre home! fa temps que no l' veig; però en cambi, 'm consola llegar párrafos com aquells que tant aplaudiren á Cádiz.

—No hi haurá una ànima caritativa que li fassi entendrer al pobre D. Emili que s' en vagi al llit, qu' axó es la lluna?

**

Quin bullit á casa la Ciutat, fa por!

S' hi veuhens unes cares mes farrenyes y colrades ab ayres de... veyam, veyam com anirà'l tinglado.

—Ay Sr. Nadal, quins morts vos heu carregat!

**

Recomaném á tots els ateneistes catòlics anti-catalanistes, la lámmina de la setmana passada de la *Camama de Gracia*, que dirigeix lo seu aliat Sr. Roca y Roca.

Dime con quien andas...

**

Cridém la atenció de nostre Ajuntament y no pararem mai de ferho, que no permetin de cap manera que seguixi'l mateix plan de l' enxanxe pels pobles agregats, perque es horrible, monótono poca solta, anti higiénich.

Ja n' hi ha ben bé prou de carrers tots iguals tallats pel mateix patró.

La bellesa d' una ciutat está en la varietat, no en la monotonía, algún qu' altre carrer llarg, dret y ample, be; pro no tots, per l' amor de Deu.

Los carrers estrets sense arbres y torts ab cossos sortints van molt bé, mentres en l' interior de les illes quedí espai suficient; los carrers amples no son mes higiénichs que 'ls estrets, lo que es higiénich es evitar aglomeracions.

Pensis també en afavorir les edificacions per obrers ab casetes petites soles, fugint d' aquestes cases ab infinitat de pisos, cau de porqueries y contraries á l' esperit de familia

Los obrers no s' ha de permetre que s' tractin com a besties, perque s' hi tornan y després tiran coses y qui gemega ja ha rebut.

**

Dona Emilia Castellar es veu qu' axó de la *Unidad Nacional* el té tan capiscat que no pensa ab res més.

Ab motiu de la mort d' en Felíu y Codina, porta unes ratlles seves *La Publicidad* que son un seguit de contrasentits: l' hem llegida mes d' un cop y no n' hem pogut treure ni l' ayuga cuyt.

Diu: qu' en Felíu era un home que portava á la escena les *costumbres y tradiciones de las regiones*, que es l' únic que s' deu guardar, sempre dintre la unitat de la Pàtria, dintre la

unitat de código, leyes y lengua, dejando los dialectos.
En qué quedé? Sra. Eminencia, s' han de conservar les costumbres y tradiciones regionales pero con un solo código... es a dir, imposant altres costums, altres lleys, y... Sr. Tribuno: ¿qué hi ha res mes tradicional que la llengua d' una regió, que vosté ab la seva costum de falsejar, ó millor, de ignorar la historia, califica de dialecto? Y ab quin dret se treu, si com diu vosté, s' ha de conservar? Com pot ser, treurer y conservar una cosa á la vegada?

El director de *El Noticiero* acudí á l' estació per despedir al general Polavieja. Suposém que aquest pas fou un acte de desagraví per l' incalificable article publicat per aquell marxant de notícies la vigilia de l' arribada del vencedor de Cavite.

Si no fos axís... pitjor per ell.

Comprendem que *La Publicitat* que, mes ó menos vergonyant, es orgue de la masonería regatgeés els mèrits, á qui tants grans colps pega á la secta en lo territori Filipino, prò que pel lucro dels miserables *cinch céntims* entrin en un periódich totes les opinions com en la romana del diable... no fa guerrero.

Esaü vengué lo dret de primogenitura per un plat de llentilles. D' altres n' hi ha que venen la seva opinió per 5 céntims!

Una vegada hi havia un mestre que á la cuenta profesava la teoria de que la letra con sangre entra. Lo cert es que dit mestre va deixar un fill ab quin cervell (ab tot y ésser de sabi,) no entran moltes coses vulgars sino ab sang dels altres.

Després dels morts y ferits que portém á Filipines, sembla qu' ha arrivat á comprender D. Antoni Cánovas la conveniencia de que 'ls empleats que hi hagi allí conequin l' idioma tagalo. Per lo que hi anaven molts, no 'ls hi feya cap falta; pero pels que volen cumplir, ens sembla molt estrany que no se 'ls hagi ocorregut fins ara.

Pero escolti, D. Antoni: ¿qué no som de Deu nosaltres, ó be la sang vessada no dona pera mes lletra? ¿Vol dir que no fora bo y fins necessari que tots los governadors, jutges, magistrats, etc. etc. y fins los municipals y burots que venen á Catalunya sapiguessen lo catalá?

Si'n dubta, fassi la prova: prengui un criat que no l' entengui á vosté ni vosté á ell, y al cap d' una temporada sabrá dirnos si tenim rabó.

Perque, desenganyis: los empleats, desde 'l president del concell de ministres, fins los vigilants de primera, cobran pera servir al pais; son criats que tenen obligació d' entender al amo.

Es innegable que Barcelona te la sort de confor entre 'ls seus fills un gran nombre d' arquitectes distingits. Pot ser com cap mes capital del mon. Pero axó que ho sabém uns quants, o públich y 'ls forasters que 's passegan per Barcelona, no se 'n adonen gens ni mica.

La rabó es ben senzilla. Los particulars, al encarrregar lo plano d' una casa demanan molts usos, ab moltes finestres, per treuren molt lloquer y es clar, encara que l' arquitecte vulgui, s' hi pot lluir gayre y quan lo Ajuntament l' Estat han de fer un edifici, palau ó monument, casi s' pot dir que sempre ho encarrega algun individuo de les oficines que acostumen haberhi entrat perque antes anava al cassino politich. Axís se comprén que l' públich xiula vegada que s' adona d' un nou monument, sandelero, font, etc. etc.; y ells tant trempats no se 'n adonen é hi tornen. L' arch triunfal de la plaça de la Pau que l' Ajuntament axeca en honor d' En Polavieja es una prova de lo que deixa y un colmo per lo bunyol. Bunyol es lo fer parodia d' un arch que al cap de dos dies Bunyol, porque la seva forma xata y color negre y trist no tenia relació ab lo dia de festa que no volia celebrar y encara més bunyol, perde que no estava acabat y tot plegat resultava un escombraries. Hi ha qui diu que d'

aquet fracàs no 'n te la culpa l' arquitecte municipal, sino un acaudalado banquier president de moltes societats de les que pagavan la cosa, y com que qui paga mana, lo banquier va manar que 's fes aquesta copia y l' arquitecte municipal va estripar lo seu proiecte, ajupí 'l cap y obéhi, que d' axó sí que 'n sap.

A UNA NOYA COM MOLTES

Lema: Carnestoltes de tot l' any.

Jo no sé com ets,
¿qué 'n traus de pintarte?
no 't fa lo color
adquirir cap gracia.
Ni 'ls ulls t' engrandeix,
ni 'l nas te relaxa
ni la boca 't fa
més perfeccionada.
En lo món no he vist
cara més estranya
y d' imperfecció
crech que cap ni manca.
Es inútil tot,
ta morenó es tanta
que fins la farina
se t' hi torna parda.
Per enganyarne un
vas tant eleganta,
que ja en lo vestir
gastes tant com guanyes,
y l' ventrell després
que vaja com vaja:
si no pot sopar,
no 's mor per un àpat.
Gens lletja no 't trob'
qui de lluny t' aguayta;
tant mona com vas
y ab la sal que gastes;
pro si un atrevit
segueix tes petjades,
quan de front te veu
fuig, tot persignantse.
Quantes coses fas
perque semblis maca:
son tants arguments
per fens fer riales.
Com en Carnaval
tot l' any portes màscara:
ves com l' altra gent
y no disfressada;
puig tots els fadrins
al véuret, esclamen:
«quin gall tant farsit
no fa pas per casa.»

XIRIBIRIBICH

La primera comunió

En Mero, lo célebre Mero, lo famós anticlerical del carrer de 'ls Metges; en Mero, lo terrible sacerdot president de la *Unió lúica de pegots del pla de Barcelona*; en Mero, l' infatigable lliure pensador secretari del club *Garibaldi*; en Mero, finalment, l' empedernit masó, grau set y mitg de la logia *Sanch y Fetge* estava l' altre matí furiós, furiosissim, trayent foix pe 'ls caxals y donantse als dímonis, en la única part del cor no endimoniada encare... l' osset de la música.

Lo cas no era per menos. ¡Figurintse vostés... La nit avans del dia de... autos, surtint de la logia *Sanch y Fetge* ell y uns quants germans: en masoneria, van dedicarse com de costum á còrrer tabernes. Y com lo masó no quita á lo borratxo, resultà que 'n Mero feu cap al llit á les tres de matinada, texint ab los peus més esses, qu' en Roca ab la ploma, quan renta la cara als pobres y ensabona als richs.

S' ajassá com un tocino damunt del llit y la dormí llarga, molt llarga. Tant llarga que quan lo sol lo tragué del jas feya tres hores que les sabates l' esperaven.

Allavors cridá á la Marta, la sua muller. Cridá també al Vicentó, lo seu noy, pero ningú li contestà.

—Està clar, va dirse... La Marta deu ésser al safreig y lo noy deu ésser á casa son amo.

Ab aquesta idea s' incorporá mandrosament. Se vestia ab tota calma, quan de sopte 's fixà en lo penja-robes y vegé les faldilles y el gipó de

cada dia, de la seva dona... Obri llavors la calaixera y en lo lloc de costum trobá que hi faltava la roba de les festes, de la Marta. Una sospita crusà sa imaginació com un llampech. Sospita que 's vegé confirmada quan després, sobre l' llit del Vicentó, trobá plegades la bruseta y les calses de treballar.

—Vols-te jugar, va dirse En Mero, que aquest gaudíals y sa mare son á còrrerla... ¡Oh y en dia de feyna!... ¡Ahont haurán anat tant emplaynats!... Prompte ho sobre, va afegir, y ab quatre salts se plantà á la taberna del cantó, plena en aquella hora de parroquians que esmorzaven.

En Mero s' arrivá al taulell.

—Escolta, noy; digué al dependent. ¿A quina hora ha surtit la de casa?

—Serien quarts de sis; respongué 'l minyó.

—Sola?

—No; anava ab lo noyet; lo Vicentó.

—Mudats?

—Mudats de festa... ¡Oh y que feyen d' alló més patxoca!

—¿Y has pogut esbrinar ahont anaven?

—Poch se n' ha amagat de dirho la vostra dona...

—¿Ahón anaren?

—Duya 'l noy... ja fer la primera comunió!

En Mero va quedarse blanch com lo taulell de marbre del mostrador. Aquella noticia 'l deixava anonadat. Ell, En Mero, lo lliure-pensador de tota la vida, l' anticlerical furiós, lo masó empedrehit, tindre un fill qu' anava á fer la primera comunió, y una muller que li accompanyava... Quina vergonya!... ¡Ab quina cara s' presentaria als companys de la *Unió laica*, als amichs del Club y als germans... del Sanch y Fetge?...

¡Y la ofensa era pública!... Els homes qu' esmorzaven á la taberna, tots ho havien sentit y entre ells ja 's feyen la mitja rialleta. Fins un més atrevit que 'ls altres, emprengué al masó descaradament:

—Y donchs, Mero!... Sembla que 'ls de casa son de la crosta de baix, eh?...

—Sí... ¡Però se n' recordaran!

E ixqué furiós de la taberna.

* *

Entretant, la Marta y En Vicentó ja havien cumplert ab lo precepte pasqual. Tots dos respiraven alegria. I a Marta, sobre tot, no hi veia de cap ull perque per una mare cristiana, no hi ha satisfacció més gran que la d' arribar al jorn de la primera comunió del fill de ses entranyes. Lo pensament de que en aquell trós de carn, posat per ella al món, també s' hi hostatjava un Déu de cels y terra, la treya de tino. Y devota y creyent com era son ànima senzilla, aquell moment de ditxa suprema, li compensava tot quan havia sufert al costat del juheu de son marit. D' allí en avant ja 's veyà ab més cor per soportar la creu que Nostre Senyor li havia imposat. Sufriria 'ls insults d' En Mero; soportaria la droperia del seu home que darrera 'ls clubs y les societats els feya anar sense camisa. Treballaria ab més delit al safreig rentant per altres. Tot, tot ho sufriria mentres tingüés la ajuda d' En Vicentó y 'l noy no fos un heretge com son pare.

Al Vicentó també la alegria li sobreixia del rostre. Gracies als bons sentiments del amo fuster ahon treballava y gracies als afanys de sa mare... ja era un home, puig havia rebut á Nostre Senyor. L' amo li havia regalat un vestidet per les festes y ademés li havia pujat la setmana fins á dos duros. Ja era un home! Tot sovint se mudaria ab aquella roba tant senyora, y ab uns quants del Patronato Obrero anirien a rebre lo pà dels àngels.

Cada dissapte entregaria á sa mare deu petones, y axís encar que l' pare darrera ses falornies, s' enderreríss, al menys no passarien miseria...

Tot axó pensaren mare y fill, mentres una riolera matinada del mes de Maig present tornaven desde la església de l' Ajuda, á son rónech piset del carrer de 'ls Metges.

* *

A la porta de l' escala, ja 'ls esperava en Mero. Véurels y deixar anà 'l botet, tot fou hu:

—¿D' ahont ve 'l senyorio tant mudat en dia de feyna?... Potser es que vivím de renda y jo no ho sabia...

—Si home, respongué la Marta, gracies á tu que matineges per guanyarnos 'l pa, oy?... Ve-yam! Quants parells has fet avuy?

—Cap, ni un. No m' ve bé 'l treballar, gandulejant els altres...

—Y si treballan encare menos, veritat?

—Be, fora rahons... ¡D' ahont veniu si's pot saber?

—Val mes que no ho sápigues, perqué t' hi enrabiaries.

—Es que ja ho sé genténs?... Veniu de posarme en ridicol... Veniu de que us pentinin la llana... ¿Qué'n trech de treballar contra 'l clero á totes hores, si 'ls de casa m'trahexen?...

—Valdria mes que treballesses fent sabates... Mes bon pel nos lluhiria!

—Donchs... ¡no m'dona la gana! Cóm que tu ets una gata-moxa t'dexo estar. Pero en quant à n'aquesta ànima de canti, jo l'arreglaré... Vina aquí Vicentó... Ahont has anat?

—A la primera comunió.

—Donchs ¡t'é!... ¡perqué te n'recordes! Y clavá una tremenda bofetada al menut, afegintli: Y apa... ara cap á casa ton amo á treballar ¡gandull!

Per prompte que la Marta volgué interporarse entre pare y fill, no pogué evitar qu'aquest rebés la bofetada. Mes, allavors, ferida doblement en sos sentiments de mare y de cristiana, abrassá al menut omplintlo de petóns y girantse al seu home com una lleona gelosa, cridá:

—S'ha acabat Mero!... Aquesta bofetada l'he rebuda jo!... No podem viure junts. Lo noy y jo, nos en anirém... Vull demanar lo divorci... Gracies á Deu ab els dos duros d'ell y jo rentant, ne tindrém prou... Quédat tu ab los vics y que Deu t' il-luminí!

***

Lo qu'havia comensat cóm un drama, acabá ab saynete. La Marta, decidida ja, havia fet un farcell ab la roba y estava disposada á marxar ab son fill. Pero en Mero, devant de l'actitud resolta de sa muller, afluixá y acabá per demanar perdó.

Aquella perspectiva tant fosca per ell, de viurer separats; d'havérseles de campar tot sol, de no poguer satisfer sos vics ab son jornal tant migrat per la seva dropería, lo feya tremolar d'anguria. Y acabá per agenollarse als peus de la seva dona y suplicant, mitj plorant li digué:

—No Marta, no te n' vagis. Passo per tot com á bon lliure-pensador. Jo us respectaré, encare qu'anéu á missa. Pero al menos recordat de lo que'l teu home representa... No donéu escàndol.

—Tu ets, lo qui no n'has de donar, juheu... ¡tabernacle!

MANXIULA.

À JOAN PRAT VILA

SONET

Deu te guardi de mal y Sant Antoni:
avuy, de las mussas ben inspirat,
he pensat fé un soneto y he agafat
la ploma y el tinté: Deu m'ho perdoni.
¿Un sonet? Prou voldria comensá
parlante... qué se jo que t'contaria!
pro noy, em veig perdut; milló seria
que m'estés á la quadra á treballá.
Parlante francament, no sé que faig,
esrich sense sabé que sortirá,
pots creure que are tinch un grós empatl
y seria molt milló dexarlo está;
¿no ho reparas que per molt mal camí vaig?
¿dius que si? plego donchs.

JOSÉPH VILÁ.

CARTES DE FORA

Senyor Director de LA BARRETINA.

Barcelona.

Sant Hipòlit de Voltregá, 3 Maig de 1897.

Caríssim Director: Gran y solemne fou la festa que se celebrá ahí en eixa parroquia de Sant Hipòlit.

Des de lo dilluns després de Pasquètes, lo molt Reverent Joan Balmes (á causa d'estar lo senyor Rector malalt) venia preparant ab los sants exercisis, a uns 70 noys y noyes, a fi de que poguessen fer ab fruyt y reculliment la primera comunió.

Cosa digna d'admirar y que a molts feu vessar llàgrimes de tendresa, fou al véurer quan aquelles 69 criatures anaren per primera vegada, ordenats de dos en dos, a rebre á son Diví Mestre, á son Criador. La alegria resplandia en sos rostres, y jo! ab quin fervor baxaven les escales santes del altar! no semblaven ja los matexos! pareixen més be transformats en sers celestials. Si lo director d'aquell paperot que'n dihuen Campana ó Esquella ho hagués vist, pot ser que posaría fré á sa ploma. Ja pot dirnos llanuts, però jo li dich que després de la mort, veurém que's pagará més, si nostra llana ó'l seu pel.

Per la tarde, després de la funció de la Iglesia y després de la renovació de les promeses del Sant Baptisme, passaren tots los noys y noyes á la rectoria, ahon lo mateix senyor Rector, vnt. Llussia Spà, mogut per l'amor que professa als tendres noys, volgué (apesar de no estar bò com ja he dit) repartir les estampes que com á recort se donen.

Així acabá la festa y jo aquí acabo ma carta, demandant que'm perdoni si per primera vegada he volgut molestarlo.

De V. efectissim S. S. Q. S. M. B.

UN BARRETINAYBE VOLTREGANÉS.

Senyor Director de LA BARRETINA.

Tarrasa, 10 de Maig de 1897.

Molt apreciat senyor: M' havia proposat en la present, cantar un himne en honor del tant celebrat *safreig universal*; pro, en vista de lo passat, de lo present y de lo que pot venir, me acontentaré dihent lo que tots sabém: que, l'art de fer felissa á la *propia patria*, te avuy dia tants aficionats, que si ressucitessen los homens de cent anys enrera moririen assustats al véurer (digemho clá) la farsa dels polítichs á la moderna.

Sabré, donchs, que si aquesta ciutat te gran fama guanyada per géneros de novetat, més la tindrà d'aquí en avant, segons dihuen gent enterada, per haver fet, no'l descubriment de barrejar llana y cotó, que aixó ja es *vell*, sinó de filar *cotó* ab *pel de matxo*; y ademés s'ha fet un mostruari d'última moda que hi entren tots los colors menos lo *negre*. ¡Res, sabis com los d'aquí n'hi ha pochs. Y sinó, les lluytes electorals poden respóndrer. Encara que no'ls vull dir res sobre la excelencia dels preparatius, per no fer caure en basca als lectors, no obstant, si'm preguntén quins han guanyat victoria, diré que ningú ha sufert derrota.—¿Cóm pot sé axó? Tots los partits han obtingut majoria d'elegits?—Tot s'esplica molt senzill: Hi havia un corder que tenia cordes de diferents mides, y apesar d'axó sempre deya: «A casa meva vench solzament una mena de corda».—No es veritat, deyen los compradors, que be'n teniu de primes y de groxudes?—«Be, vull dir que tota es filada d'un mateix càñem».—¡Ah!... Comprenden ara?

Per últim, no puch menos de demanar als concejals novells y també als antichs, un obsequi per Déu, y es: que encara que la política no tinga entranyes, y visquéu com sogra y nora, no feu á cap preu lo vergonyós disbarat de tancá les portes de casa vostra y sortir á fe un dia de camp per la festivitat del Corpus Cristi.

Es tot quan pot dirli aquest son atent y S. S.

UN TARRASENCH.

EPÍGRAMES

Tenia de pagá un compte
á un ceguet lo vell Sem
y l'hi va dir, no puch prompte,
un altre cop ja 'ns veurém;
mes volgunt cobrá 'l trimestre,
va dí'l cego: vull dinés
perque serà fácil, mestre,
que no us podré veure més.

PILAQUENOMEUS.

Un cessant, gastava tanta miseria, que no sabent de que viure se'n anava á olorar los perfums y olors dels guisados de una fonda.

La mestressa que era bastant del puny estret ho va saber, mes ignorava que fós á causa de la miseria; axis es que va tractá d'esplotarlo y li digué:

Fillet, si vol venir á olorar los meus guisos desde avuy endevant m' ha de donar una pella.

Tingui, digué l'cessant acostantli quatre rals al nás, olori, que ab los seus guisados no faig altre cosa.

Un alcalde de fora, que li tocava anar á presidir la funció del Teatro, va enviar un criat perque anés á mirar quina funció feyan.

—Senyor, digué l'criat quan va tornar, diu que fán *El filòsofo sin saberlo*.

—Ves y digues que sense saberlo no vull que l'fassin; que si no'l saben, que l'studibin.

UN ESTUDIANT DE BACHILLERAT.

TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Adverbi n' es la *primera*,
la *segona* musical,
verb y nom *dos* y *tercera*
y la *tot terra de sal*.

barretina
PELACANYES

TERS DE SÍLABES

May 22 1897
Sustituir los punts per lletres que llegides horizontal i verticalment diguen: 1.ª ratlla, Nom de dona; 2.ª uten-sili dels palets; 3.ª Nom de dona; 4.ª Temps de verb.

BARCELONY.

TARJETA

Maria Vallve.

Formar ab aquestes lletres los noms d'un poble català y d'un auzell.

EN CLOC CLOC.

ROMBO

1.ª ratlla, Consonant.—2.ª Lo que's paga molt.—3.ª Planta.—4.ª Polítich lliberal.—5.ª En el bosch.—6.ª Eyna de ferrer.—7.ª Consonant.

(Les solucions en lo número vinent.)

Solucions als Trenca-closques del número passat.

Xarada: Jo-a-quim.

Logogrifa numérich: Blanco.

Conversa: Pallejà.

Joseph Novi: Fora repetició d'un altre solt.—Gat dels Frares y Suís: No 'ns han fet riure.—Cucurucú: No 'ns agraden rescalfats.—M. Roma: S'hi acosta, però es massa serio.—Joseph Tarrida: Per ara no's mogui de la taba.—Criatura de Déu: Vol dir que vosté s'ho ha empescat si per cas, torni.—J. Girona: Per avuy no farém fira.—F. Q., S. A. de P.: Prenguiho també per seu.—Salón: No'l segón.—J. Castany: Sap allò del rescalfat? exactament.—Un suscriptor: Es veritat; però si vosté 'ns ajude...—Joan M. Guasch: Dexemho, si li sembla.—Manel Adrogue: No segueix bon sistema.—N. Oller: Aquesta no li assegurém.—Quilipiqui Querrasqui: La setmana que ve.—M. M. M.: Anirà.—Històrich: Retocat.—Angel del Apol: No ho volém adquirir, sinó original.—J. Ronzas: Sentim moltíssim no poder complaurel.

Estampa LA CATALANA. Dormitori de Sant Francesc.